

Participace v rámci MA21

Kontext udržitelného rozvoje měst

Ing. arch. Marie Petrová

Senát PČR, 14. září 2015

Klimatické změny PARTICIPACE *Sociální koheze*
Energetické úspory **Finanční krize** *Adaptace*
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ *Čistá mobilita* **Sdílená města**
MA21 *Smart Cities* RESILIENCE *Stárnutí populace*
Energetická krize *Nestabilita krajiny* **SUCHO** **Povodně**
KVALITA ŽIVOTA *Obezita* **Vyloučené lokality**
INOVACE **Migrace** *BROWNFIELDS* *Recyklace* **BSC**
Materiálové toky **PASIVNÍ STANDARDY** *Místní akce*
Sociální odpovědnost *METODY KVALITY* **EMAS**
Ekologická stopa **EFEKTIVNÍ ŘÍZENÍ** *Sdílená inteligence*
ITC *Operátor dopravy* *CAF BENCHMARKING* **Strategie**
Good Governance *Energetický management* **Řízení kvality**

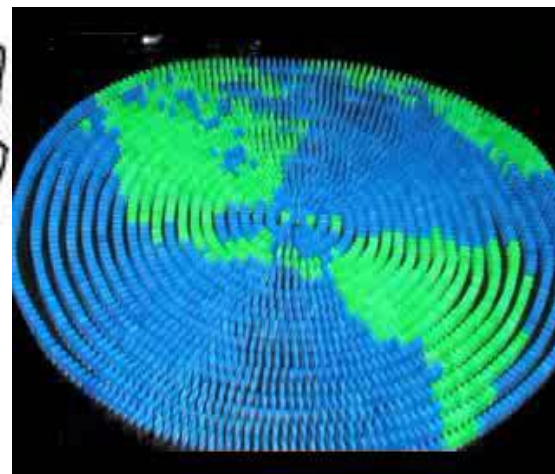
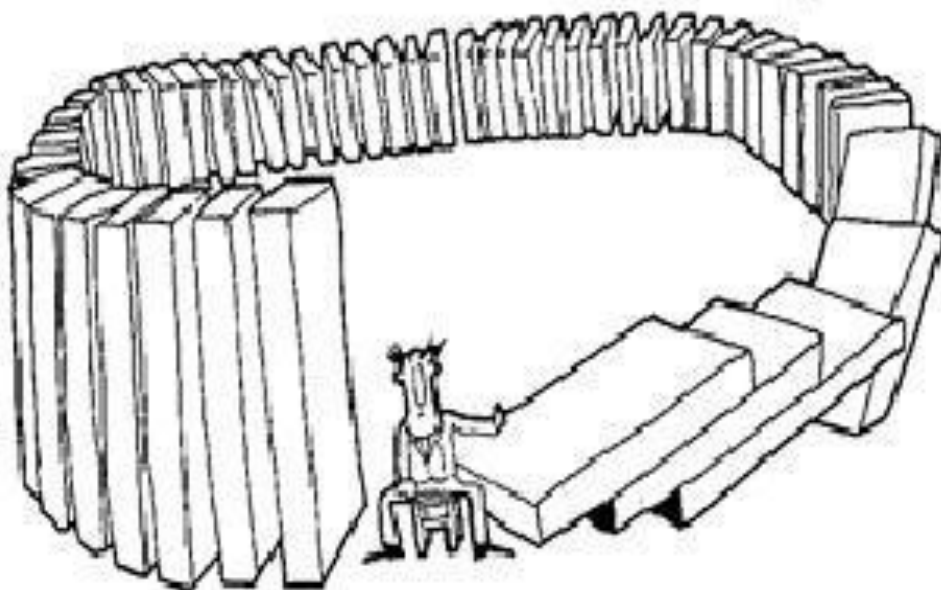

Procesní modelování agend Čistá mobilita
Otevřená data *Standardizace procesů* Priority
Modernizace veřejné správy *E-government*
Reporting **INDIKÁTORY** Kreativita **Crowdfunding**
Interní audit Monitoring *Strategie Implementace*
Projektové řízení **Změna paradigmatu** *6 sigma*
Tvorba vize komunity **TQM** **REVITALIZACE** **ISO**
MODEL EXCELENCE **EMISE** **Nízkoemisní město**
Výkonnost **Transparentnost** **PRINCIPY** *Synergie*
Operační programy / Prioritní osy / Horizontální témata

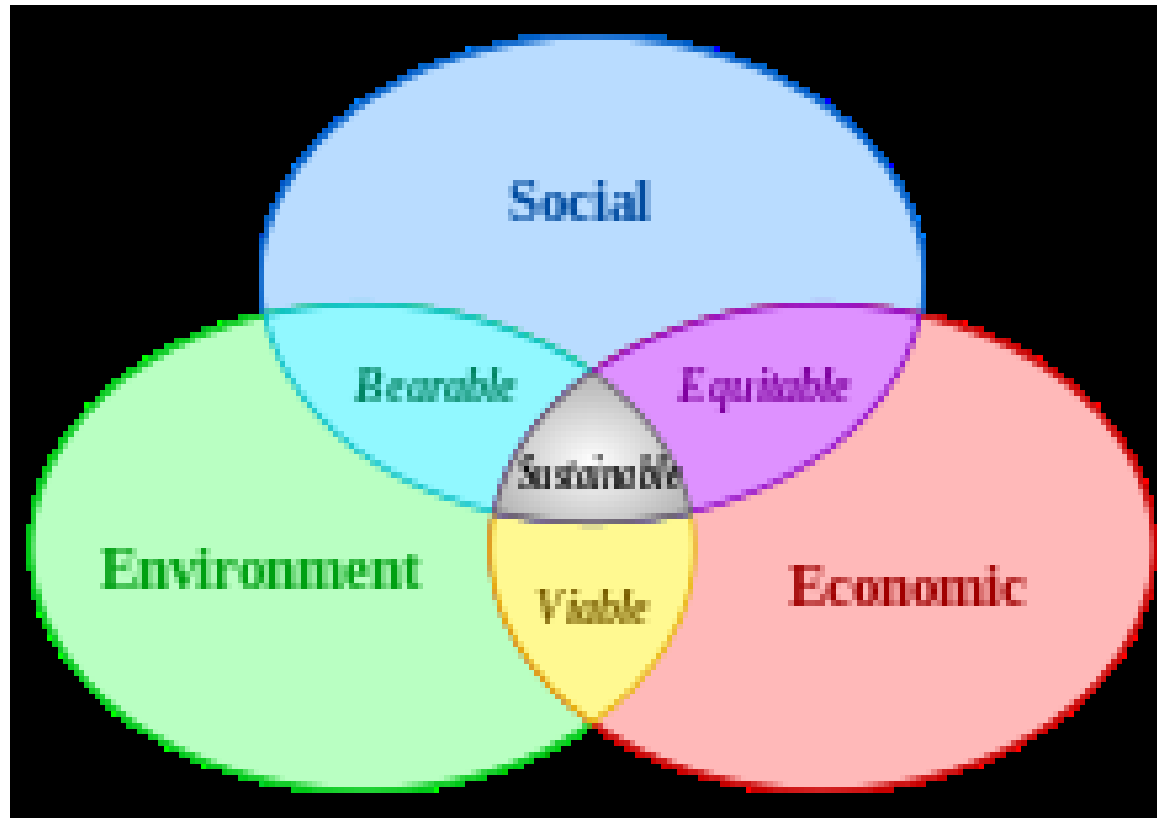

The dominoes are falling all around us...

In complex systems, cause and effect are often distant in time and space

Trvale (?) udržitelný rozvoj

Trvale (?) udržitelný rozvoj /MA21

Historie: 1992 Rio de Janeiro, Agenda 21, kapitola 28

Nastavení v ČR: zpočátku zejména NNO + osvícení politici
Pracovní skupina MA21 (od 2003) – systém hodnocení

Zakotvení: Koncepce podpory MA21 v ČR 2013 – 20 + AP
Usnesení vlády č.30/2012

Hodnocení: 21 kritérií v 5 kategoriích pro 5 skupin

Data: Databáze MA21(CENIA), web www.ma21.cz

Koordinace: MŽP

Podpora: Rady vlády pro udržitelný rozvoj
Výbor pro municipality

Sítování: Národní síť Zdravých měst ČR

Místní Agenda 21

[OSN, „Agenda 21“, kap.28; 1992]

kap. 28.1. Východiska

Velké **množství problémů** a řešení obsažených v Agendě 21 má své kořeny **na úrovni místních aktivit;**

participace a spolupráce **místních úřadů** bude proto faktorem určujícím úspěšnost realizace jejich cílů.

(..)

místní Agenda 21

Místní Agenda 21 v ČR

- nástroj pro naplňování principů udržitelného rozvoje na místní/regionální úrovni
- metoda kvality veřejné správy (MV)
- zastřešující proces

Obecné zásady

- Dobrovolnost
- Politická podpora
- Vize, cíle
- Integrovaný přístup, synergie
- Kritéria, měřitelnost
- **Participace veřejnosti**
- Role modelových měst
- Spolupráce měst s experty
- Síťování

MA21 – systémový přístup

„Změny na místní úrovni - ve třech směrech“ (Moldan):

1/ jednotlivec – změna chování

2/ změna systému řízení

3/ harmonizace rozvoje v dynamických vztazích všech tří pilířů UR

Zásadní součásti MA21:

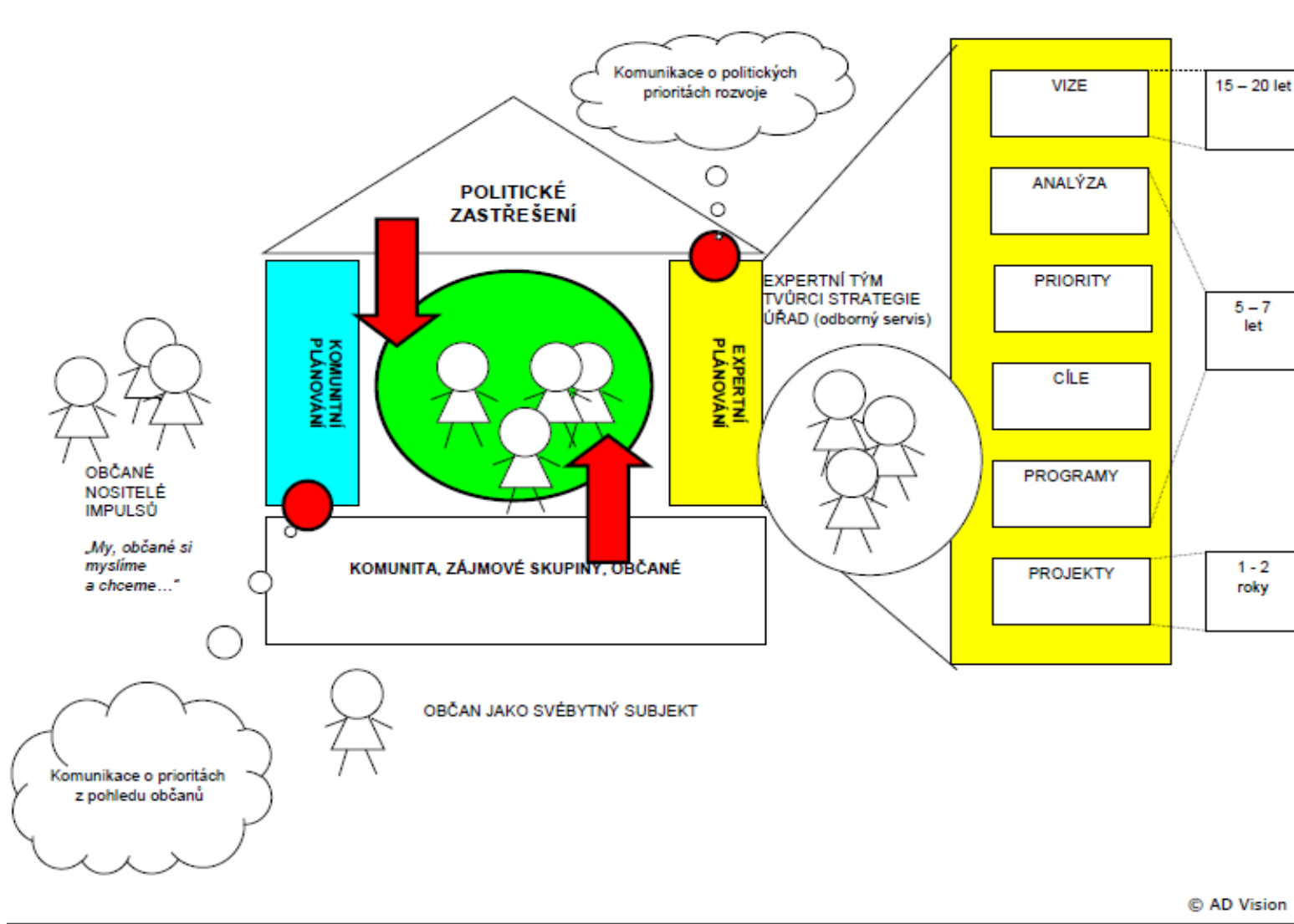
Strategické plánování a řízení

Zapojování veřejnosti / partnerství

Principy udržitelnosti

Výměna dobré praxe

Kritéria MA21

1/ 21 kritérií v 5 kategoriích

- Zájemci
- Kategorie D/C/B/A

2/ sady kritérií pro

- Malé obce do 2000 obyvatel
- Obce/města/MČ
- Mikroregiony
- Kraje
- MAS

Struktura MA21

1. **Organizační zázemí, plánování a hodnocení postupu MA21**
2. **Zapojení veřejnosti, místní partnerství, komunitní plánování ke kvalitě života a UR**
3. **Strategické řízení k udržitelnému rozvoji, monitorování UR**
4. **Komunikace, propagace, informovanost, sdílení dobré praxe**
5. **Financování, motivace v rámci MA21**

Struktura MA21 (1)

Organizační zázemí, plánování a hodnocení postupu

- Ustanovení zodpovědného **politika** pro MA21 [D]
- Ustanovení **koordinátora** MA21 (v rámci úřadu či organizace zřízené městem/obcí) [D]
- Existence **skupiny** pro MA21
 - neformální [D]
 - oficiální [C]
- Schválení **dokumentu** k MA21 zastupitelstvem města/obce [C]
- Projednání **pravidelné zprávy** o MA21 radou nebo zastupitelstvem města/obce, **plán zlepšování**, „profil“ [C]
- **Vnitřní audit** v 10 oblastech (B, A)
- **Expertní zázemí** (B, A)

Struktura MA21 (2)

Zapojení veřejnosti, místní partnerství, komunitní plánování ke kvalitě života a UR

- **Plánování s veřejností** (akční nebo komunitní plánování) [D]
- Společné zapojení zástupců **občanského sektoru a podnikatelského sektoru** do aktivit v rámci MA21 [D]
- Pořádání **veřejného fóra UR/MA21** k celkovému rozvoji města/obce [C]
- Stanovení a sledování **vlastních indikátorů** vyplývajících z komunitního plánování [B]
- **Spokojenost obyvatel** s kvalitou života v obci/městě a s procesem MA21 [B]

Struktura MA21 (3)

Strategické řízení k udržitelnému rozvoji, monitorování UR

- Strategie UR města/obce nebo **strategický plán k UR** schválené zastupitelstvem města/obce [B]
- **Dílčí koncepce**, která naplňuje principy UR, schválená zastupitelstvem města/obce [B]
- Sledování **mezinárodních indikátorů UR** [B]
- Ustanovení **orgánu** rady nebo zastupitelstva města/obce **pro sledování stavu UR** [A]
- **Udržení/zlepšování** stávajícího stavu a vlivu na **UR** (dle indikátorů) [A]

Struktura MA21 (4)

Komunikace, propagace, informovanost, sdílení dobré praxe MA21

- Aktualizace webové stránky s informacemi o MA21 [D]
- Uveřejňování zpráv o MA21 v místních/regionálních/celostátních médiích [D]
- Pořádání osvětových kampaní k UR (Den Země, Evropský týden mobility apod.) [C]
- Realizace osvětových akcí k UR, MA21 a souvisejícím tématům pro úřad nebo veřejnost (mimo kampaň) [C]
- Aktivní zveřejňování vlastních příkladů dobré praxe [C]

Struktura MA 21 (5)

Financování, motivace v rámci MA21

- **Finanční podpora aktivit MA21** vyplývajících z komunitního plánování
 - jednorázová [D]
 - systém [C]
- Získávání **externích zdrojů** pro realizaci aktivit MA21
[C]

Postup v implementaci MA21

- Kategorie D:** kampaně, místní partnerství - *zázemí MA21 v úřadu, dílčí akce*
- Kategorie C:** komunitní plánování
system komunitního plánování k UR
profily(sebehodnocení)
- Kategorie B:** strategické řízení
strat.plán k UR + indikátory + finanční nástroje, expertní spolupráce
audity(sebehodnocení v 10 oblastech UR)
- Kategorie A:** *prokazatelné dobré výsledky*
kvalitní rozvoj k UR, spokojenost obyvatel
expertní oponentura auditů

Hodnocené oblasti UR

- 1. Správa věcí veřejných a územní rozvoj
- 2. Kvalitní životní prostředí
- 3. Udržitelná spotřeba a výroba
- 4. Doprava a mobilita
- 5. Zdraví obyvatel
- 6. Místní ekonomika a podnikání
- 7. Vzdělávání a výchova
- 8. Kultura a místní tradice
- 9. Sociální prostředí v obci
- 10. Globální odpovědnost

Témata v návaznosti na Aalborské závazky / pro kontroly na místě „B“

MA21 v ČR 2015

Kategorie A

Chrudim

Litoměřice (expertní oponentura auditů)

Kategorie B

Kopřivnice, Vsetín

mikroregion Dražanská vrchovina

obec Křižánky

Obhajoby na místě - říjen:

6. Vsetín, 7. Kopřivnice, 8. Dražanská vrchovina, 12. Chrudim, 13. Křižánky.
14. Litoměřice

Kategorie C

zpracovaný „profil“, účastna fóru min.50 osob (malé obce 30)

nově diferencování úrovně C („hvězdičky“)

Důležité informace: [www.ma21.cz /dokumenty ke stažení](http://www.ma21.cz/dokumenty)

Pravidla a Zásady 2015, Metodika hodnocení (A) a 2 technické přílohy (Indikátory a Návodné otázky) – doporučeno pro všechny!!!

Tematické kroužky

Zajímá Vás konkrétní téma? Má Vaše obec či region ukázkový příklad či inspiraci, kterou se pochlubit, v nějaké z oblastí? Pokud ano, zapojte se do tematických kroužků Národní sítě Zdravých měst.

Tematické kroužky - zapojte se i Vy!

 Dobrovolnictví (17)

 Mládež a děti / Žákovské parlamenty (13)

 Zkrášlovací akce (10)

 Zdravé školy (1)

 Grantový systém (5)

 Veřejná služba (1)

 Senioři (32)

 Energetické úspory (18)

 Podnikatelé (4)

 Rodiny (2)

 místní Agenda 21 (14)

 Dobrá praxe ze Švýcarska (8)

 Bezpečná cesta do školy (5)

 Pohyb (20)

 Místní produkty (5)

 Úrazy (4)

...změnit způsob myšlení ... a užívat si to

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

***Stoupáte-li po žebříku úspěchu , ujistěte se,
že ho máte opřený o správnou zed'...***

Stephen Dovez

Děkuji za pozornost 😊
marie.petrova@mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

